

17 AĞUSTOS DEPREMİNDEN AKILDA KALANLAR -3-

(...dünden devam)

Kuzey Anadolu Fay Hattı ve Erzincan Depremi

1939'dan bu yana vuku bulan kuzey Anadolu depremleri bu hat üzerinde oluşmuş. 1939'da Erzincan, ardından 1942'de Niksar-Erbaa, daha sonra Tosya, Çerkeş, 1967'de Adapazarı ve son olarak da çağın en büyük depremlerinden biri, Türkiye'nin de en büyük depremi olan İzmit Gölcük merkez olmak üzere Karamürsel, Yalova, Çınarcık; Adapazarı, Düzce, Bolu, Bursa, İstanbul, Avcılar, Bağcılar ve Çekmece semtlerini vuran 17 Ağustos 1999 depremi. Ve yüz yılın en şiddetlisi olarak değerlendirilen ve on ilimizde birçok bölgeyi harabeye çeviren Kahramanmaraş depremi.

Buraların, birinci derece deprem kuşağı üzerinde olduğu bilindiği halde âdetâ doğa yasasıyla inatlaşarak tam bu fay kuşakları üzerinde, depremin şartlarıyla bağdaşmayan yapılar kurulması, Allah'ın doğa yasasına bir çeşit başkaldırma, O'nun yasalarını umursamamak, boş vermek demektir.

Sen Allah'ın yarattığı doğa yasalarına ve şartlarına aldırılmaz, O'nun yasalarının gereğine uymayarak deprem kuşağı üzerine apartmanlar, gökdelenler dikersen, Allah taâlâ, senin hatırın için yasasını değiştirmez. Sayın Süleyman Demirel'in dediği gibi "Altımız çürüktür" Altındaki magma tabakasının hareketi, üstteki tabakada basınç artmasına, enerji yüklenmesine neden olur ve sıkışan enerji, bazı noktaları yırtarak açığa çıkar. İşte bu yırtılma esnasında oluşan sarsıntı, çöküntü sonucunda yer kabuğu çatlar, hareket eder, üstünde bulunan apartmanları da ikiye biçer veya çökertir. Eğer o hat üzerinde prefabrik, tek katlı ahşap veya plastik yapılar, yahut çadırlar olsaydı, hiçbir şey olmazdı. Tahta, frefabrik yapı farz-ı muhal yıkılsa bile beton gibi öldürmezdi. Çadırda yaşayanlara deprem bir zarar vermez. Öldüren, çürük yapılardır.

Yazları Yalova'da birkaç ay geçirirdim. Yalova'nın arkasındaki dağın üzerinde toprak, beş santim, on santim açıklığında yarıklarla doludur. Bu çatlaklar, o toprağın kaygan, hareketli olduğunu gösterir. Mühendisler buranın yapılaşmaya elverişli olmadığını söylüyorlardı. Peki oralar neye elverişliydi? Zirâate, bahçeciliğe. On yıl sonra, o çatlaklarla dolu dağın üzeri apartmanlarla, villalarla doldu.

Yalova'nın doğusundaki toprağın kaygan olduğu, yapılaşmaya elverişli bulunmadığı biliniyordu. Hattâ bir zamanlar bir arsa almayı düşündüğümde bana buranın zemininin yapıya elverişli olmadığını söylemişlerdi. Şimdi oralar da hep apartmanlarla dolmuştur.

Demek ki yüce Allah, o toprakları betonlaştırılmak üzere değil, cennet gibi bahçeler, insanları, kurdu kuşu besleyen sebzeler, ekinler yetiştirilmek üzere yaratmıştır. Yapı yapmak için dibi sağlam kayalarla tahkim edilmiş bir sürü dağlık bölge var. Ama biz ne yaptık? Allah'ın, tarım için yaratıp yeşille örttüğü toprakların üstündeki yeşil peçeyi sıyırdık, yeşili betonla sıvadık. Yapılan sitelerin çoğunu da hiç değilse depremin asgari şartlarına uygun olarak yapmadık.

(devamı yarın..)